

Protokół nr 5
z posiedzenia Komisji Edukacji, Nauki i Kultury
w dniu 14 listopada 2024 roku

Posiedzenie odbyło się z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość, przy użyciu programu do wideokonferencji.

Posiedzenie prowadziła Pani Lucyna Ekkert, Przewodnicząca Komisji Edukacji, Nauki i Kultury. W posiedzeniu udział wzięli radni członkowie Komisji wraz z zaproszonymi gośćmi zgodnie z załączoną listą obecności.

Proponowany porządek posiedzenia:

1. Otwarcie i zatwierdzenie porządku obrad Komisji.
2. Przyjęcie protokołu nr 4 z posiedzenia Komisji.
3. Zaopiniowanie projektów uchwał na najbliższą sesję Sejmiku (druki VII/132, VII/133, VII/136).
4. Sprawy różne i wolne wnioski.

Ad 1.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert - otworzyła posiedzenie Komisji, przedstawiając proponowany porządek posiedzenia i zaproszonych gości. Stwierdziła quorum potrzebnego do podejmowania opinii i wniosków przez Komisję. Poinformowała radnych o wprowadzeniu do porządku obrad dodatkowego druku VII/ 138 w sprawie wyrażenia woli do podjęcia działań zmierzających do zmiany głównego organizatora Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu z Miasta Zabrze na Województwo Śląskie.

Komisja jednogłośnie przegłosowała zaproponowane zmiany w porządku obrad.

Ad 2.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert - poprosiła zebranych o zgłaszanie uwag i zastrzeżeń do rozesłanego pocztą elektroniczną projektu protokołu nr 4. Ponieważ nie wniesiono uwag i zastrzeżeń, przeto na podstawie §44m ust. 2 statutu Województwa Śląskiego, protokół nr 4 z posiedzenia Komisji Edukacji, Nauki i Kultury z dnia 17 października 2024 r uważa się za przyjęty przez Komisję.

Ad 3.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert - przechodzimy do zaopiniowania projektu uchwały w sprawie zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2024 rok druk VII/132. Proszę wnioskodawcę o przedstawienie projektu uchwały.

Dyrektor Departamentu Edukacji i Spraw społecznych, Pani Anna Kwaśniewska - projekt uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego przewiduje wprowadzenie w Załączniku nr 2 do uchwały Nr VI/63/2/2023 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 21 grudnia 2023 r. w sprawie budżetu Województwa Śląskiego na 2024 rok, zmian polegających na: Zwiększeniu planu dochodów i wydatków o łączną kwotę 27.372 zł, w dz.801 Oświata i wychowanie :Dochody pochodzą z wpływów za otrzymane odszkodowanie z firmy ubezpieczeniowej TUiR Warta S.A. z powodu zalania pomieszczeń w wyniku intensywnych opadów deszczu. Środki planuje się przeznaczyć na remont uszkodzonego dachu oraz zalanych pomieszczeń. Przeniesienie łącznie kwoty 58 245 zł pomiędzy paragrafami, będzie polegać na zmniejszeniu planu wynagrodzeń bezosobowych oraz składek od nich naliczanych z jednoczesnym zwiększeniem pozostałych wydatków bieżących o tę sama kwotę w dz. 801 Oświata i wychowanie, w rozdziałach:

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert - otwieram dyskusję, czy ktoś ma pytania do przedstawionego projektu uchwały? Nie widzę, zatem przechodzimy do głosowania.

Komisja pozytywnie jednogłośnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2024 rok druk VII/132.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert - przechodzimy do zaopiniowania projektu uchwały w sprawie udzielenia w 2024 roku pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa śląskiego na dofinansowanie udziału nauczycieli w Podyplomowych Studiach z Wiedzy o Regionie druk VII/133. Proszę wnioskodawcę o przedstawienie projektu uchwały.

Dyrektor Departamentu Kultury i Dziedzictwa Kulturowego, Pani Gabriela Gros - Uniwersytet Śląski w Katowicach uruchomił w bieżącym roku kolejną edycję Podyplomowych Studiów z Wiedzy o Regionie. Są to studia interdyscyplinarne łączące elementy językoznawstwa, kulturoznawstwa, historii, socjologii, geografii i przyrody w zakresie wiedzy o Śląsku jako o regionie. Studia adresowane są do osób w sposób szczególnie zainteresowanych Śląskiem i województwem śląskim, które po ich zakończeniu uzyskają niezbędne kompetencje do realizacji programu edukacji regionalnej w szkołach oraz instytucjach kultury. Opłata za studia wynosi 3950 zł przy płatności jednorazowej lub 4160 zł przy płatności w ratach. W dniu 27 czerwca 2019 r. pomiędzy Uniwersytetem Śląskim w Katowicach a Województwem Śląskim zostało zawarte Porozumienie o współpracy przy realizacji Studiów. W dokumencie tym Województwo zobowiązało się m.in. do stworzenia systemu wsparcia finansowego nauczycieli, którzy podjęli Studia. Dofinansowanie dla nauczyciela można przekazać tylko poprzez udzielenie pomocy finansowej jednostce samorządu terytorialnego, która jest organem prowadzącym dla szkoły, w której dany nauczyciel jest zatrudniony. Od początku funkcjonowania studiów, tj. od roku 2018 z budżetu Województwa Śląskiego dofinansowano łącznie udział 118 nauczycieli w w/w studiach, w tym:

- rok 2018 – 52,
- rok 2019 – 18,
- rok 2020 – 7,
- rok 2021 – 19,
- rok 2022 – 9,
- rok 2023 – 13.

Każdy nauczyciel otrzymał dofinansowanie w kwocie 1 300 zł. Pozostałą część finansują jednostki samorządu terytorialnego, które są organami prowadzącymi dla poszczególnych szkół oraz sami nauczyciele. W planie finansowym Departamentu Kultury i Sportu w 2024 roku zaplanowano kwotę 39 000 zł na ten cel. Na podstawie informacji pozyskanych z Uniwersytetu Śląskiego Departament Kultury i Sportu zwrócił się do jednostek samorządu terytorialnego, które są organem prowadzącym szkół, w których pracują nauczyciele rozpoczynający naukę w roku akademickim 2024/2025 o przesłanie listy nauczycieli. W związku z otrzymanymi informacjami do dofinansowania w drodze udzielenia pomocy finansowej kwalifikuje się łącznie 12 studentów, którzy pracują w szkołach, dla których organem prowadzącym jest łącznie 7 jednostek samorządu terytorialnego:

1. Miasto Ruda Śląska – 4 osoby – kwota 5 200 zł,
2. Miasto Chorzów – 3 osoby – kwota 3 900 zł,
3. Miasto Katowice – 1 osoba – kwota 1 300 zł,
4. Miasto Kalety – 1 osoba – kwota 1 300 zł,
5. Miasto Piekary Śląskie – 1 osoba – kwota 1 300 zł,
6. Gmina Wisła – 1 osoba – kwota 1 300 zł,
7. Powiat mikołowski – 1 osoba – kwota 1 300 zł.

Łączna kwota dofinansowania wynosi 15 600 zł.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert - otwieram dyskusję, czy ktoś ma pytania do przedstawionego projektu uchwały? Nie widzę, zatem przechodzimy do głosowania.

Komisja pozytywnie jednogłośnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie udzielenia w 2024 roku pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa śląskiego na dofinansowanie udziału nauczycieli w Podyplomowych Studiach z Wiedzy o Regionie druk VII/133.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert - przechodzimy do zaopiniowania projektu uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr IV/22/17/2012 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 czerwca 2012 r. w sprawie nadania statutu Teatrowi Śląskiemu im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach druk VII/136 .Proszę wnioskodawcę o przedstawienie projektu uchwały.

Dyrektor Departamentu Kultury i Dziedzictwa Kulturowego , Pani Gabriela Gros - Dyrektor Teatru Śląskiego im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach Pan Robert Talarczyk pismem z dnia 23 sierpnia br. zwrócił się z prośbą o zmianę statutu instytucji. Wnioskowana zmiana dotyczy Rozdziału II § 4 ust. 2 poprzez nadanie mu następującej treści: „Teatr może podejmować inne formy działalności artystycznej, w tym produkcję filmów, mające na celu tworzenie i upowszechnianie kultury.” Pan Robert Talarczyk, dyrektor Teatru Śląskiego im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach, konieczność dokonania zmiany statutu uzasadnił chęcią rozszerzenia możliwości pracy artystycznej Teatru, a w szczególności zwiększeniu kanałów dotarcia do widza w zakresie prezentacji scenicznej, którą prowadzi Teatr Śląski. Zarząd Województwa Śląskiego w dniu 2 października 2024 r. podjął uchwałę nr 1331/31/VII/2024 w sprawie przyjęcia projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie zmiany uchwały Nr IV/22/17/2012 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 czerwca 2012 r. w sprawie nadania statutu Teatrowi Śląskiemu im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach. Informację o poddaniu konsultacjom społecznym projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie zmiany uchwały Nr IV/22/17/2012 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 czerwca 2012 r. w sprawie nadania statutu Teatrowi Śląskiemu im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach wraz z trybem ich przeprowadzenia zamieszczono na stronie internetowej Województwa Śląskiego bip.slaskie.pl. Do udziału w konsultacjach, które odbyły się w dniach od 8 października do 23 października 2024 r., na podstawie uchwały Nr IV/3/7/2010 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 grudnia 2010 r. w sprawie przyjęcia zasad i trybu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego z późn. zm. uprawnione są organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Projekt dokumentu przekazano również Radzie Działalności Pożytku Publicznego Województwa Śląskiego. W trakcie trwania przedmiotowych konsultacji społecznych żaden podmiot nie zgłosił uwag do projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie zmiany uchwały Nr IV/22/17/2012 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 czerwca 2012 r. w sprawie nadania statutu Teatrowi Śląskiemu im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert - otwieram dyskusję, czy ktoś ma pytania do przedstawionego projektu uchwały? Nie widzę, zatem przechodzimy do głosowania.

Komisja pozytywnie jednogłośnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr IV/22/17/2012 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 czerwca 2012 r. w sprawie nadania statutu Teatrowi Śląskiemu im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach druk VII/136.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert - przechodzimy do zaopiniowania projektu w sprawie wyrażenia woli do podjęcia działań zmierzających do zmiany głównego organizatora Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu z Miasta Zabrze na Województwo Śląskie druk VII/138.

Dyrektor Departamentu Kultury i Dziedzictwa Kulturowego , Pani Gabriela Gros - Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu jest instytucją współprowadzoną przez Miasto Zabrze oraz Województwo Śląskie zgodnie z Umową nr CRU/177/2013 w sprawie wspólnego prowadzenia instytucji kultury pn. Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu zawartą dnia 10 stycznia 2013 r. pomiędzy Miastem Zabrze a

Województwem Śląskim oraz zgodnie ze Statutem Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu stanowiącym załącznik do uchwały Nr XXXV/510/13 Rady Miasta Zabrze z dnia 18 marca 2013 r. w sprawie nadania statutu Muzeum Górnictwa Węglowego

w Zabrzu. Bezpośredni nadzór nad Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu sprawuje Miasto Zabrze i Muzeum jest wpisane do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Miasto Zabrze.

Prowadzenie Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu jako wspólnej instytucji kultury zobowiązuje Strony do wspólnego finansowania instytucji poprzez zapewnienie dotacji podmiotowej na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych zadań statutowych. Pismem z dnia 12 sierpnia 2024 r. Pani Agnieszka Rupniewska Prezydent Miasta Zabrze zwróciła się z wnioskiem o dokonanie zmiany Umowy w sprawie wspólnego prowadzenia instytucji kultury pn. Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, w ten sposób, aby jedynym organizatorem tej instytucji pozostało Województwo Śląskie. W dniu 26 sierpnia 2024 r. Rada Miasta Zabrze podjęła Uchwałę nr VII/50/24 w sprawie podjęcia działań zmierzających do zmiany organizatorów instytucji kultury w postaci Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu upoważniając Prezydent Miasta Zabrze do podjęcia działań zmierzających do zmiany organizatorów Muzeum w taki sposób, ażeby jedynym organizatorem tej instytucji kultury pozostało Województwo Śląskie, a jednocześnie Miasto Zabrze przestało być organizatorem tej instytucji kultury z dniem 1 stycznia 2025 roku. Od 2019 r. kwota dotacji podmiotowej przekazywanej Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu przez Województwo Śląskie jest wyższa od kwoty dotacji podmiotowej przekazywanej przez Miasto Zabrze i wynosiła odpowiednio: w 2019 r. i w 2020 r. - 52%, w 2021 r. - 56%, w 2022 r. - 52%, w 2023 r. - 54%, w 2024 r. - 57% całkowitej kwoty dotacji przekazanej Muzeum przez Organizatorów. Mając na uwadze społeczny interes, jakim jest płynny przebieg zmiany organizatora, uzyskanie optymalnych efektów tego przedsięwzięcia oraz budowanie pozytywnego wizerunku instytucji, Strony uzgodniły wprowadzenie zmian w dalszym prowadzeniu Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu jako wspólnej instytucji kultury polegających na zmianie głównego organizatora Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu z Miasta Zabrze na Województwo Śląskie.

Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu jest jedną z najważniejszych instytucji turystyczno-kulturalnych w kraju, działającą w przestrzeni przemysłowej. Stanowi unikatowy na skalę światową zabytek techniki górniczej. Od 2013 roku, po połączeniu Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego „Guido” i dotychczasowego Muzeum Górnictwa Węglowego (jedynego państwowego muzeum tej branży w Polsce), Muzeum stanowi jedną instytucję kultury. Obecnie Muzeum to ponad 10 kilometrów podziemnych tras turystycznych w Sztolni Królowa Luiza i Kopalni Guido, 4 komory podziemne (zrewitalizowane i przeznaczone na działalność kulturalną, edukacyjną i komercyjną), 21 zrewitalizowanych budynków, 2 nowo wybudowane obiekty, 2 nowe parki tematyczne (park C12 oraz Park Techniki Wojskowej), zagospodarowanie 2 plenerów w otoczeniu obiektów przemysłowych. Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu w 2019 roku otrzymało prestiżowe wyróżnienie Europa Nostra za projekt rewitalizacji i udostępnienia Kompleksu Sztolni Królowa Luiza, natomiast w roku 2020 Kopalnia Guido i Sztolnia Królowa Luiza zostały uhonorowane tytułem Pomnika Historii, jako unikatowy zespół przemysłowy naziemnych budowli oraz podziemnych wyrobisk, obrazujący rozwój techniki górniczej i jej wpływ na kształtowanie się krajobrazu regionu. Od dnia podpisania Umowy, Rejestr Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu będzie prowadzony przez Województwo Śląskie.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert - otwieram dyskusję, czy ktoś ma pytania do przedstawionego projektu uchwały?

radny Paweł Kobylański - czy ta zmiana będzie miała konsekwencje finansowe dla województwa? oraz Czy od miasta Zabrze będziemy dostawać jakąś rekompensatę np. będziemy zwolnieni od podatku od nieruchomości ?

Pani Joanna Bojczuk Członek Zarządu Województwa Śląskiego – na chwilę obecną podejmowana jest uchwała intencyjna ponieważ jesteśmy na etapie negocjacji. Miasto Zabrze chce zostawić sobie 1 % aby móc się orientować co dzieje się w Muzeum bez partycypacji finansowej i organizacyjnej. Jeśli chodzi o grunty to miasto przekaże je Muzeum.

radny Stanisław Gmitruk – pierwotnie chciałem zadać pytanie o współfinansowanie ale odpowiedź otrzymałem.

radny Piotr Czarnynoga – na pewno Muzeum prowadzone przez Miasto Zabrze i Województwo Śląskie należy do strategicznych instytucji kultury województwa śląskiego . Kiedy przed rokiem 2010 negocjowaliśmy z Panią prezydent miasta Zabrze w jaki sposób będziemy prowadzili tą instytucję to zdawaliśmy sobie sprawę z wagi dziedzictwa zarówno techniki jak i kultury. Udało się stworzyć dobrą współpracę dzięki której dwa lata temu Pan Prezydent RP wpisał to Muzeum jako Pomnik Historii był to wspólny sukces miasta Zabrze i Województw Śląskiego. Całkowite finansowanie tego Muzeum wynosiło 10 mln zł z miasta Zabrze i 10 mln z Województwa Śląskiego. Instytucja otrzymywała jeszcze dofinansowanie z Ministerstwa które wypełnia zadania Ministerstwa Górnictwa. Na posiedzeniach Komisji gościliśmy naszego kolegę radnego potem wiceministra właściwego w resorcie od spraw górnictwa, który deklarował wsparcie dla Muzeum. Sądzę że to również trzeba brać pod uwagę . Zastanawiam się czy jest to do końca celowe abyśmy w całości przejęli to Muzeum. W ostatnich latach prowadzimy szaleńczą politykę przejmowania do współprowadzenia instytucji. Nie byłoby to szaleńcze gdyby Zarząd Województwa dał więcej pieniędzy na kulturę. Nie do końca rozumiem fakt iż przez tyle lat dobrego prowadzenia przez miasta Zabrze nagle Rada Miejska podejmuje uchwałę o zmianie organizatora. Mam wiele wątpliwości i pytań, wiele szczegółów jest nie dopowiedziane.

Pani Joanna Bojczuk Członek Zarządu Województwa Śląskiego – Miasto Zabrze zdecydowało się na ten krok ponieważ mają deficyt finansowy i nie są w stanie łożyć na prowadzenie tej instytucji. Do tej pory dawali około 7 mln zł rocznie dalej nie mogą go prowadzić. Województwo Śląskie od wielu lat przekazywało środki dla Muzeum. Jest to flagowa instytucja i jeśli nie pomożemy to nie będzie mogła funkcjonować i się rozwijać. Dotacja od ministerstwa jest utrzymana a samo muzeum jest w dobrej kondycji. Ma 25 mln zł rocznie dochodów z biletów oraz pozyskuje środki z zewnątrz. Jest to perełka na mapie kultury województwa śląskiego.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert – część instytucji była przez lata prowadzona przez województwo śląskie dopiero od 11 lat jest współprowadzona i można powiedzieć że wraca z powrotem do samorządu województwa.

radny Piotr Czarnynoga – chcę jeszcze dopowiedzieć abyśmy byli precyzyjni. Do tej pory miasto Zabrze nie pozbyło się swojej części. Uważam że postępuje nie odpowiedzialnie oddając nam w całości tą instytucję.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert - czy ktoś ma jeszcze pytania do przedstawionego projektu uchwały? Nie widzę, zatem przechodzimy do głosowania.

Komisja pozytywnie jednogłośnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie wyrażenia woli do podjęcia działań zmierzających do zmiany głównego organizatora Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu z Miasta Zabrze na Województwo Śląskie druk VII/138.

Ad 4.

Pani Joanna Bojczuk Członek Zarządu Województwa Śląskiego – chciałam się zwrócić do Państwa z prośbą o pozytywne przegłosowanie projektu uchwały który zamierzamy wprowadzić w poniedziałek na sesję dotyczący ogłoszenia roku 2025 rokiem Tragedii Górnośląskiej treść uzasadnienia jest jeszcze konsultowany ze stroną społeczną.

radny Piotr Czarnynoga – chciałem zapytać czy został powołany zespół, który zajmuje się tymi obchodami?

Pani Joanna Bojczuk Członek Zarządu Województwa Śląskiego – Pan Marszałek zamierza stworzyć jeden wspólny komitet do obchodów tej rocznicy. Do organizacji obchodów dołączyło woj. opolskie

Marszałek Województwa Opolskiego, Wojewoda Opolski, Wojewoda Śląski , Senat RP oraz Posłowie Sejmu RP. Wybraliśmy po ustaleniach ze stroną społeczną logo tych obchodów.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert - oczywiście projekt uchwały będzie miał wspólne jednakowe brzmienie. Czy są jeszcze pytania? Nie widzę zatem zamykam posiedzenie Komisji Edukacji, Nauki i Kultury.

Na tym posiedzenie Komisji zakończono.

Protokół sporządziła ;

Beata Zaczyńska

Przewodnicząca Komisji Edukacji, Nauki i Kultury

Lucyna Ekkert